

**OCHRONA
ŚRODOWISKA**

Grupa Wydawnicza

Magazynowanie odpadów – wszystko co musisz wiedzieć

Portal Ochrony Środowiska

Magazynowanie odpadów – wszystko, co musisz wiedzieć

Odpady powinny być magazynowane w sposób uwzględniający ich właściwości chemiczne i fizyczne, w tym stan skupienia, oraz zagrożenia, które mogą powodować te odpady. Magazynowanie odpadów może być prowadzone wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub ich przetwarzania na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny. Jak to wszystko interpretować i co jeszcze powinieneś wiedzieć, jeśli masz odpady?

Zacznijmy od wyjaśnienia, czym dokładnie jest magazynowanie odpadów. Zgodnie z definicją zawartą w obecnych przepisach magazynowanie odpadów to ich czasowe przechowywanie, które obejmuje:

- 1) wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę;
- 2) tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów;
- 3) magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

W ramach zbierania odpadów maksymalna łączna masa wszystkich rodzajów odpadów, które w tym samym czasie mogą być magazynowane, nie może przekroczyć połowy maksymalnej łącznej masy wszystkich rodzajów odpadów, które mogą być magazynowane w ciągu roku, określonej w zezwoleniu na zbieranie lub przetwarzanie odpadów bądź pozwoleniu na wytwarzanie odpadów uwzględniającym zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

UWAGA!

Magazynowanie odpadów nie należy mylić ze składowaniem odpadów, które dotyczy składowania na składowisku, gdzie odpad pozostaje już na zawsze.

Jak długo można magazynować odpady?

Dnia 23 września 2021 roku weszła w życie ustawa z 11 sierpnia 2021 r.

o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach, która zmieniła dopuszczalny czas magazynowania odpadów.

W związku z tym, obecnie, odpady, z wyjątkiem odpadów przeznaczonych do składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez 3 lata.

Przywrócono więc dopuszczalny czas magazynowania odpadów niepalnych oraz paliwa alternatywnego i odpadów przeznaczonych do jego produkcji do 3 lat, który obowiązywał w okresie od 1.10.2001 r. do 4.09.2018 r. Zmiana ta ma umożliwić sukcesywne spalanie tych odpadów wraz z rozwojem instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Natomiast odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane wyłącznie w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez rok.

Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane wyłącznie w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez rok.

UWAGA!

Magazynowanie odpadów odbywa się zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, w szczególności w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów, w tym stan skupienia, oraz zagrożenia, które mogą powodować te odpady.

W NUMERZE

Posiadacz odpadów musi prowadzić monitoring miejsc, w których magazynuje odpady	3
Wymagania techniczne dotyczące wizyjnego systemu kontroli	4
Ochrona przeciwpożarowa miejsc przeznaczonych do magazynowania odpadów	5
Wyposażenie miejsc magazynowania odpadów	6
Przepisy szczegółowe dotyczące niektórych rodzajów odpadów	6
Wytyczne dotyczące magazynowania odpadów niebezpiecznych	8
Co grozi za magazynowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczony	8
Zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów – ważne informacje	9
Ustanowienie zabezpieczenia roszczeń – kolejny wymóg, z którym muszą się zmierzyć gospodarujący odpadami	9
Jak przechowywać substancje chemiczne	11

Redaktor prowadząca: **Anna Gnioska**

Menedżer produktu: **Mariusz**

Miętusiewicz

Kierownik grupy tematycznej:

Alina Sulgostowska

Koordynator produkcji:

Mariusz Jezierski

Skład: **Raster studio**

1810092

ISBN: **978-83-8276-081-1**

Nr rejestrowy BDO: **000008579**

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

Tel.: 22 518 29 29, faks: 22 617 60 10

e-mail: cok@wip.pl

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264

– Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy,

Sąd Gospodarczy XIII Wydział

Gospodarczy Rejestrowy

„Magazynowanie odpadów – wszystko, musisz wiedzieć” wraz z przysługującymi Czytelnikom innymi elementami dostępnymi w subskrypcji (e-letter, strona WWW i inne) chronione są prawem autorskim. Przedruk materiałów opublikowanych w tej publikacji oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Publikacja „Magazynowanie odpadów – wszystko, musisz wiedzieć” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w tej publikacji oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówki, porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Magazynowanie odpadów – wszystko, musisz wiedzieć” lub w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

→ *ciąg dalszy ze str. 1*

UWAGA!

Okresy magazynowania odpadów, o których mowa w ust. 4 i 5 ustawy o odpadach, są liczone łącznie dla wszystkich kolejnych posiadaczy tych odpadów. Jeśli prowadzisz działalność w zakresie zbierania odpadów pamiętaj, że maksymalna łączna masa wszystkich rodzajów odpadów, które w tym samym czasie mogą być magazynowane, nie może przekroczyć połowy maksymalnej łącznej masy wszystkich odpadów, które mogą być magazynowane w okresie roku.

Niewielkie ilości wytwarzanych odpadów

W przypadku magazynowania odpadów u wytwórców magazynujących odpady w ilości nieprzekraczającej 100 Mg na rok odpadów innych niż niebezpieczne lub 1 Mg na rok odpadów niebezpiecznych oraz odpadów powstających w wyniku budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania, konserwacji i napraw – magazynowanych w miejscu ich wytwarzania – zostały określone odrębne wymagania. Wyłączenie to ma na celu uniknięcie nadmiernych obciążeń administracyjnych dla ww. podmiotów.

Wytwórca odpadów wytwarzający odpady inne niż niebezpieczne w ilości do 100 Mg rocznie lub odpady niebezpieczne w ilości do 1 Mg rocznie, magazynujący te odpady w miejscu ich wytworzenia, prowadzi magazynowanie:

- » w miejscach o pojemności magazynowania odpadów dostosowanej do masy odpadów wytwarzanych w danym okresie i częstotliwości ich odbioru;
- » w sposób dostosowany do właściwości chemicznych i fizycznych odpadów, w szczególności z wykorzystaniem opakowań, pojemników, kontenerów, zbiorników lub worków. W przypadku odpadów pochodzących z wyrobów przeznaczonych do użytkowania w warunkach oddziaływania czynników atmosferycznych dopuszcza się magazynowanie odpadów w pryzmach lub stosach, jeżeli nie spowoduje to zanieczyszczenia gleby i ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych;

- » w sposób zapobiegający rozprzestrzenianiu się odpadów poza przeznaczone do tego celu miejsce;
- » w przypadku odpadów niebezpiecznych – minimalizując wpływ czynników atmosferycznych na odpady, przez zastosowanie szczelnych pojemników, kontenerów, zbiorników lub systemu zbierania wycieków oraz wód odciekowych.

Wytyczne dla większych ilości odpadów

Magazynowanie odpadów w odniesieniu do zbierania, przetwarzania i wytwarzania odpadów powyżej 100 Mg na rok odpadów innych niż niebezpieczne lub 1 Mg na rok odpadów niebezpiecznych należy prowadzić w wydzielonej i przeznaczonej do tego celu instalacji, obiekcie budowlanym lub jego części bądź innym miejscu magazynowania odpadów.

Miejsca magazynowania odpadów mogą być wykorzystywane do równoczesnego magazynowania substancji lub przedmiotów niebędących odpadami, poza produktami ubocznymi, przedmiotami i substancjami określonymi w ustawie o odpadach.

Lokalizacja rodzajów odpadów w miejscu ich magazynowania powinna być oznakowana. Oznakowanie powinno spełniać następujące wymagania:

- » kody magazynowanych odpadów powinny być oznaczone cyframi koloru czarnego o wysokości minimum 20 mm i szerokości linii minimum 3 mm;
- » powinno być umieszczone w widocznym miejscu, tak aby w każdym czasie była możliwość odczytania kodów odpadów znajdujących się w danej lokalizacji, w szczególności bez konieczności przestawiania lub otwierania opakowań, pojemników, kontenerów, zbiorników lub worków;
- » w przypadku boksów lub wydzielonych sektorów oznakowanie umieszcza się od strony wejścia lub wjazdu, na zewnętrznej powierzchni ściany lub ogrodzenia lub na tablicach informacyjnych znajdujących się obok miejsc magazynowania odpadów lub przy wjeździe na miejsce magazynowania odpadów;
- » powinno być czytelne i trwałe, a w szczególności odporne na warunki atmosferyczne.

Jeżeli odpady charakteryzują się takimi samymi właściwościami i cechami, a w decyzji dopuszczono łączne magazynowanie kilku rodzajów odpadów, to oznaczenie może uwzględniać kilka rodzajów odpadów np. na jednej tablicy.

Instalacja lub obiekt budowlany

Magazynowanie odpadów w instalacji, obiekcie budowlanym lub jego części należy prowadzić w sposób, który zapewni:

- » wyposażenie techniczne do przechowywania odpadów (opakowania, pojemniki, kontenery, zbiorniki lub worki);
- » odpowiednią pojemność miejsc magazynowania odpadów – uwzględniającą rodzaj i masę odpadów wytwarzanych, zbieranych lub przetwarzanych w danym okresie, w tym częstotliwości odbioru i przekazywania odpadów;
- » utwardzone podłoże terenu, na którym są magazynowane odpady;
- » zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych, np. ogrodzenie miejsc magazynowania lub terenu całego zakładu czy wydanie upoważnień do wstępu na teren magazynowania;
- » zabezpieczenie przed rozprzestrzenianiem się odpadów poza miejsce magazynowania odpadów i przed wpływem czynników atmosferycznych;
- » zabezpieczenie przed uwolnieniem się do gleby, wód powierzchniowych i podziemnych wycieków oraz ścieków;
- » oczyszczanie powstających w miejscu magazynowania odpadów wycieków oraz ścieków w separatorach substancji ropopochodnych lub wyposażenie tego miejsca w urządzenia lub środki do zbierania wycieków lub wód odciekowych. Oczyszczania ścieków i wycieków nie stosuje się, w przypadku gdy miejsce magazynowania odpadów jest objęte systemem zbierania i odprowadzania ścieków urządzeniami kanalizacyjnymi do oczyszczalni ścieków;
- » ich selektywną zbiórkę;
- » ograniczenie pylenia odpadów;
- » właściwą rotację magazynowanych odpadów (odpady magazynowane najdłużej powinny być usuwane w pierwszej kolejności i przekazywane do dalszego zagospodarowania);
- » obniżenie wartości użytkowej odpadów (w szczególności zmiany ich składu lub właściwości chemicznych, lub fizycznych, ponieważ skutkuje to obniżeniem wartości produktu końcowego wytworzonego z tych odpadów);
- » drożność dróg pożarowych i ewakuacyjnych.

Wyjątki

Wymienionych wymagań nie stosuje się w przypadku magazynowania odpadów:

- 1) urobku z pogłębiania (zawierającego substancje niebezpieczne lub zanieczyszczonych takimi substancjami);
- 2) mieszanek bitumicznych (zawierających smołę);
- 3) drewna, liści i kory oraz innych odpadów drzewnych, a także drewnopochodnych;
- 4) papieru i tektury;
- 5) odzieży i tekstyliów;
- 6) selektywnie magazynowanych odpadów z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy);
- 7) tworzyw sztucznych i gumy;
- 8) szkła;
- 9) metali (złomu) niezanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi oraz zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi w ilościach, które nie powodują skapywania tych substancji;
- 10) wielkogabarytowych w postaci zużytych mebli;
- 11) gruzu budowlanego, ceramiki i kruszyw;
- 12) podkładów kolejowych i tłucznia torowego.

Odpady o uciążliwym zapachu

Odpady, które mogą powodować uciążliwości zapachowe, magazynuje się wyłącznie w pomieszczeniach, w tym w halach magazynowych, które się wyposaża w odpowiednie systemy wentylacyjne, urządzenia wentylacyjne oraz bramy szybkie. Uciążliwość zapachowa (odór) może wynikać np. ze składu odpadów, niewłaściwego magazynowania czy też pory roku.

Kary

Podmioty gospodarujące odpadami, które nie będą stosowały się do przepisów związanych z magazynowaniem odpadów i uzyskaniem odpowiednich zezwoleń w tym zakresie, będą podlegały sankcjom administracyjnym.

Administracyjnej karze pieniężnej podlegają podmioty, które:

- 1) magazynują odpady niezgodnie z wymaganiami dotyczącymi terminu magazynowania odpadów, masy magazynowanych odpadów czy terenu, na którym są magazynowane odpady;
- 2) nie prowadzą wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania lub składowania odpadów albo prowadzą go niezgodnie z przepisami;
- 3) nie utrzymują zabezpieczenia roszczeń.

Administracyjna kara pieniężna wynosi od 5 tys. zł do 1 mln zł.

Posiadacz odpadów musi prowadzić monitoring miejsc, w których magazynuje odpady

Do prowadzenia monitoringu jest zobowiązany posiadacz odpadów prowadzący magazynowanie odpadów lub zarządzający składowiskiem odpadów obowiązany do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenia na wytwarzanie odpadów i pozwolenia zintegrowanego uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

Zapis obrazu wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów należy przechowywać przez miesiąc od daty dokonania zapisu (tyle wynosi pojemność nośnika). Zarejestrowany obraz podlega skasowaniu po upływie miesiąca od daty dokonania jego zapisu.

UWAGA!

Wytwórcy wstępnie magazynujący odpady nie prowadzą wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania odpadów.

Kto może zażądać zapisu z monitoringu

Podmioty zobowiązane do prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów udostępniają utrwalony obraz lub jego kopię na żądanie organu uprawnionego do kontroli działalności w zakresie gospodarki odpadami, takiego jak:

- 1) sąd,
- 2) prokuratura,
- 3) policja,
- 4) Krajowa Administracja Skarbowa,
- 5) straż graniczna,
- 6) Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 7) Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Jaki obszar musi być objęty monitoringiem

Wizyjny system kontroli musi rejestrować obraz obejmujący:

- » całą powierzchnię magazynowanych lub składowanych odpadów;
- » drogi dojazdowe znajdujące się w miejscu magazynowania lub składowania odpadów, do odległości 15 m od krawędzi zewnętrznej magazynowanych lub składowanych odpadów;
- » pas zewnętrzny otaczający magazynowane lub składowane odpady o szerokości 5 m, a w przypadku gdy podmiot obowiązany do prowadzenia systemu kontroli ma tytuł prawny do pasa o szerokości mniejszej niż 5 m – pas zewnętrzny otaczający magazynowane lub składowane odpady w zakre-

sie, w jakim podmiot obowiązany do prowadzenia systemu kontroli ma tytuł prawny do tego pasa.

Obszar powyżej 2 hektarów

Posiadacz odpadów magazynujący lub składowujący odpady na powierzchni powyżej 2 ha zapewnia rejestrację obrazu obejmującą:

- » pas o minimalnej szerokości 15 m liczonych poziomo od krawędzi zewnętrznej magazynowanych lub składowanych odpadów do wewnątrz;
- » drogi dojazdowe znajdujące się w miejscu magazynowania lub składowania odpadów, do odległości 15 m od krawędzi zewnętrznej magazynowanych lub składowanych odpadów;
- » pas zewnętrzny otaczający magazynowane lub składowane odpady o szerokości 5 m, a w przypadku gdy podmiot obowiązany do prowadzenia systemu kontroli ma tytuł prawny do pasa o szerokości mniejszej niż 5 m – pas zewnętrzny otaczający magazynowane lub składowane odpady w zakresie, w jakim podmiot obowiązany do prowadzenia systemu kontroli ma tytuł prawny do tego pasa.

System kontroli magazynowania lub składowania odpadów w pomieszczeniu zamkniętym powinien rejestrować obraz obejmujący magazynowane lub składowane odpady do granicy ścian wewnętrznych tego pomieszczenia, bez pasa otaczającego magazynowane lub składowane odpady oraz bramę wjazdową i wyjazdową do tego pomieszczenia.

Magazynowanie odpadów w silosach

W przypadku magazynowania lub składowania odpadów w zbiornikach (w tym w silosach), które nie są przystosowane do przebywania w nich ludzi, system kontroli powinien zapewnić rejestrację obrazu obejmującą:

- » powierzchnię w promieniu 5 m od wlotu do zbiornika lub wylotu ze zbiornika, liczonych od wlotu do zbiornika lub wylotu ze zbiornika;
- » drogi dojazdowe znajdujące się w miejscu magazynowania lub składowania odpadów, do odległości 15 m od zbiornika.

Wymagania techniczne dotyczące wizyjnego systemu kontroli

Wizyjny system kontroli powinien być prowadzony przy użyciu urządzeń technicznych zapewniających przez całą dobę zapis obrazu i identyfikację osób tam przebywających.

Do rejestracji obrazu stosuje się kamery stacjonarne typu dzień – noc dostrajające się automatycznie do panującego oświetlenia. Zapis obrazu powinien być właściwie przechowywany oraz zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych, głównie przed zniszczeniem lub kradzieżą.

UWAGA!

W celu przeprowadzenia prac konserwacyjnych systemu kontroli dopuszcza się przerwy w rejestracji obrazu nie dłuższe niż 48 godzin w roku kalendarzowym, pod warunkiem poinformowania wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska przynajmniej z trzydniowym wyprzedzeniem.

Przy wejściu na teren miejsca magazynowania lub składowania odpadów objętym systemem kontroli należy umieścić informację o prowadzeniu systemu kontroli.

Dodatkowe wymagania dla odpadów palnych

Posiadacz odpadów ma obowiązek zapewnić wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce magazynowania lub składowania odpadów dostępność obrazu z wizyjnego systemu kontroli tego miejsca w czasie rzeczywistym przez system teleinformatyczny, gdy magazynuje następujące odpady palne:

- 1) paliwo alternatywne oraz odpady przeznaczone bezpośrednio do produkcji takiego paliwa;
- 2) papier oraz tektura;
- 3) tekstylia;
- 4) odpady wielkogabarytowe, z wyłączeniem odpadów metali;
- 5) tworzywa sztuczne, w tym folia, oraz opony i inne odpady z gumy;
- 6) drewno i odpady drewnopochodne;
- 7) odpady pochodzące z przetwarzania odpadów komunalnych, z wyłączeniem odpadów pochodzących z termicznego przetwarzania odpadów;
- 8) odpady wielomateriałowe złożone z materiałów takich jak: papier, tektura, tekstylia, tworzywa sztuczne lub drewno.

W celu zapewnienia dostępności obrazu w czasie rzeczywistym wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska podmiot

przekazuje dane do logowania do wizyjnego systemu kontroli w taki sposób, aby zachować ich poufność.

UWAGA!

Wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania lub składowania odpadów nie stosuje się do odpadów wymienionych w załączniku nr 2a do ustawy o odpadach oraz odpadów uznanych za niepalne zgodnie z art. 3 ust. 3c, niebędących odpadami niebezpiecznymi.

Pomieszczenie, w którym jest przechowywany nośnik, będzie musiało stanowić odrębną strefę pożarową, a elementy oddzielenia przeciwpożarowego pomieszczenia mieć klasę odporności ogniowej co najmniej REI 120 lub znajdować się w odległości co najmniej 20 m od miejsca magazynowania lub składowania odpadów.

Ochrona przeciwpożarowa miejsc przeznaczonych do magazynowania odpadów

Dokumentem określającym warunki ochrony przeciwpożarowej instalacji, obiektu budowlanego lub innego miejsca magazynowania odpadów, uzgodnione z właściwym powiatowym komendantem straży pożarnej, jest operat przeciwpożarowy.

Operat przeciwpożarowy może być sporządzony jedynie przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach, tj. rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń pożarowych, inżynierów pożarnictwa lub osobę, która ukończyła studia wyższe w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego, w przypadku gdy organem wydającym zezwolenie jest starosta. Dokument ten powinien zawierać jasne informacje dotyczące dokładnego miejsca magazynowania odpadów, a także kodów i rodzajów magazynowanych odpadów.

UWAGA!

Operat przeciwpożarowy to nie instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu, ponieważ operat dotyczy miejsc magazynowania odpadów i nie należy łączyć tych dokumentów.

Uzgodnienie warunków ochrony przeciwpożarowej

Komendant powiatowy/miejski Państwowej Straży Pożarnej (PSP) wydaje postanowienie dotyczące uzgodnionych warunków ochrony przeciwpożarowej. Bez pozytywnego postanowienia komendanta dotyczącego zastosowania warunków ochrony przeciwpożarowej zawartych w operacie przeciwpożarowym właściwy organ nie będzie mógł wydać pozytywnej decyzji. Nie ma obowiązku przeprowadzenia kontroli przez komendanta powiatowego/miejskiego Państwowej Straży Pożarnej oraz wykonania operatu przeciwpożarowego w przypadku zakładu stwarzającego zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz działalności dotyczącej wyłącznie odpadów

niepalnych. Uregulowana została również kwestia dotycząca odpadów niepalnych, ponieważ trudno było ustalić, na jakim podstawie powinno się dokonywać rozróżnienia między odpadami palnymi a niepalnymi. Było to istotne z punktu widzenia konieczności przygotowania operatu przeciwpożarowego.

Wykaz kategorii odpadów niepalnych

Do ustawy o odpadach został dodany, jako załącznik 2a, niewyczerpujący wykaz kategorii odpadów niepalnych. Przepisy przewidują również procedurę uznania za odpady niepalne innych odpadów niż wymienione w załączniku, natomiast nie precyzują, na podstawie jakiej procedury może to nastąpić. Z ustawy wynika, że uznania odpadów za niepalne dokonuje się w każdym przypadku w odniesieniu do określonego stanu fizycznego.

Od 4 marca 2020 r. obowiązuje rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 19 lutego 2020 r. w sprawie wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jakie mają spełniać obiekty budowlane bądź ich części oraz inne miejsca przeznaczone do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów. Rozporządzenie określa wymagania ochrony przeciwpożarowej dla miejsc gromadzenia odpadów palnych, czyli takich, które stwarzają ryzyko związane z zagrożeniem pożarowym.

Stałe odpady palne

Rozporządzenie wskazuje na konieczność magazynowania stałych odpadów palnych w wydzielonych strefach pożarowych.

Zapis ten nie dotyczy odpadów, których łączna objętość lub masa zgromadzona w obiekcie budowlanym lub na terenie nie przekracza odpowiednio 200 m³ lub 50 Mg. Niewielkie ilości odpadów mogą być gromadzone przy ścianach zewnętrznych obiektów budowlanych, ale powierzchnia miejsca magazynowania odpadów nie może przekroczyć 200 m².

Strefy pożarowe

Strefy pożarowe powinny być podzielone na sekcje magazynowe o określonych wymiarach, oddzielone pasami wolnego terenu/ścianami separacyjnymi, o określonych wymiarach i klasie odporności. Pas wolnego terenu w przypadku magazynowania odpadów w kontenerach powinien wynosić 2 m, a w pozostałych przypadkach 5 m.

W rozporządzeniu zostały także określone wymagania dotyczące składowania stałych odpadów palnych, obejmujące maksymalne wysokości takich odpadów magazynowanych poza budynkiem oraz minimalną odległość ww. odpadów od przykrycia dachu lub sufitu. Wymiary składowanych odpadów powinny być o 1 m większe niż maksymalna wysokość magazynowanych odpadów i wysunięcie o 1 m poza obrys magazynowanych odpadów. Maksymalna wysokość składowania stałych odpadów palnych

poza budynkami nie może przekroczyć 4 m m.in. w razie magazynowania odpadów w stosach lub 6 m w pozostałych przypadkach.

Uregulowane zostały odległości stref pożarowych od innych stref pożarowych, budynków, granic działek oraz lasów i przedstawiają się następująco:

- » 4 m od granicy nieruchomości gruntowej, w przypadku sąsiedniej działki budowlanej – połowę odległości strefy od sąsiedniego budynku mieszczącego się na tej działce;
- » minimum 20 m od granicy lasu.

Ciekłe odpady palne

Rozporządzenie poza wytycznymi dotyczącymi magazynowania odpadów stałych zawiera również wytyczne dotyczące zasad magazynowania ciekłych odpadów palnych. Tak jak w przypadku odpadów stałych, również muszą być zachowane odległości miejsc magazynowania ciekłych odpadów palnych, będących oddzielnymi odrębnymi strefami pożarowymi, od obiektów budowlanych, granic działek, lasów oraz innych miejsc magazynowania odpadów tego rodzaju. W ramach jednej strefy pożarowej mogą być magazynowane maksymalne ilości ciekłych odpadów palnych w zależności od temperatury zapłonu oraz wyposażenia strefy w stałe samoczynne urządzenia gaśnicze.

Wypożażenie miejsc magazynowania odpadów

Miejsca przeznaczone do zbierania, magazynowania odpadów powinny spełniać wymagania dotyczące wyposażenia w instrukcję bezpieczeństwa pożarowego obiektów budowlanych lub ich części oraz innych, spełniających określone kryteria, takie jak powierzchnia strefy pożarowej, która musi być większa niż 1000 m².

W przypadku odpadów palnych powinny zostać spełnione warunki ochrony przeciwpożarowej, ponieważ skutek samonagrzewania mogą stwarzać ryzyko wystąpienia pożaru. Przyjęto, że środki służące zapobieganiu pożarom powinna określać instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, a w przypadku gdy nie jest ona wymagana, instrukcja postępowania z odpadami, które mogą ulec samonagrzewaniu.

Strefy pożarowe z odpadami stałymi należy wyposażyć w system sygnalizacji pożarowej oraz urządzenia alarmowe, w stałe lub półstałe urządzenia gaśnicze, uruchamiane automatycznie lub ręcznie, samoczynne urządzenia oddymiające, punkty ze sprzętem gaśniczym – w zależności od rodzaju oraz ilości magazynowanych odpadów.

Strefy pożarowe powinny mieć zapewnione zaopatrzenie w wodę (hydranty) do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego

gaszenia stref pożarowych z odpadami stałymi znajdującymi się poza budynkami. Hydranty nie są wymagane w przypadku strefy pożarowej do 500 m² poza granicami jednostki osadniczej o liczbie mieszkańców większej niż 100 osób.

Utwardzona droga

Istotne jest także doprowadzenie utwardzonych dróg pożarowych do stref pożarowych z odpadami stałymi znajdującymi się poza budynkami, w zależności od powierzchni strefy pożarowej i gęstości obciążenia ogniowego umożliwiających dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Przepisy przeciwpożarowe mają pierwszeństwo przed wymaganiami dotyczącymi magazynowania odpadów z uwagi na fakt, że niektóre wymagania przeciwpożarowe mogą być ustalone indywidualnie dla danego miejsca.

Przepisy szczegółowe dotyczące niektórych rodzajów odpadów

Niektóre rodzaje odpadów mają odrębne przepisy w zakresie magazynowania odpadów, do których przedsiębiorcy gospodarujący odpadami muszą się dostosować. Informacje na temat sposobu magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów znajdziesz w tabeli 1.

Tabela 1. Sposób magazynowania odpadów

Lp.	Rodzaj odpadów	Sposób magazynowania
1.	Pojazdy wycofane z eksploatacji	Warunki magazynowania pojazdów wycofanych z eksploatacji określa rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z 28 lipca 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Przyjęte pojazdy powinny być magazynowane na utwardzonej, szczelnej powierzchni nie mniejszej niż 200 m ² , wyposażonej w system odprowadzania odcieków. Przedmioty wyposażenia i części nadające się do ponownego użycia magazynuje się natomiast na utwardzonej i zadaszanej powierzchni. Zużyte opony pochodzące z demontażu pojazdów magazynuje się w wydzielonym miejscu, wyposażonym w urządzenia gaśnicze, w stosach zabezpieczonych przed osunięciem.
2.	Oleje odpadowe	Warunki magazynowania olejów odpadowych określa rozporządzenie ministra gospodarki z 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi. Oleje odpadowe magazynuje się selektywnie i nie można mieszać ich z innymi odpadami i substancjami. Oleje powinny być zbierane do szczelnych pojemników i oznakowane (napis „oleje odpadowe” wraz z określeniem kodu odpadów). Pojemniki z olejami odpadowymi magazynuje się w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, wyposażonych w urządzenia lub środki do zbierania wycieków tych odpadów.
3.	Odpady medyczne	Postępowanie z odpadami medycznymi zostało określone w rozporządzeniu ministra zdrowia z 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Odpady medyczne należy magazynować selektywnie, w odpowiednio opisanych workach i pojemnikach o odpowiednich kolorach, we właściwej temperaturze i przed przekazaniem do unieszkodliwiania nie dłużej niż 30 dni, a w niektórych przypadkach 72 godziny.
4.	Odpady komunalne	Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany mieć bazę magazynowo-transportową. Miejsca magazynowania selektywnie zebranych odpadów powinny być zabezpieczone przed emisją zanieczyszczeń do gruntu oraz przed działaniem czynników atmosferycznych. Teren bazy należy wyposażyć w urządzenia lub systemy, które zapewnią zagospodarowanie wód opadowych i ścieków przemysłowych. Szczegółowe wymagania zostały określone w rozporządzeniu ministra środowiska z 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
5.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny nie może być magazynowany łącznie z innymi odpadami. Zużyty sprzęt powinien być magazynowany pod daszeniem, na nieprzepuszczalnym i utwardzonym podłożu, wyposażonym w urządzenia do likwidacji wycieków. Miejsce magazynowania powinno być zabezpieczone przed dostępem osób postronnych. Wymienione przepisy reguluje ustawa z 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
6.	Zużyte baterie i akumulatory	Zużyte baterie i akumulatory, zgodnie z ustawą z 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, należy magazynować na utwardzonym, nieprzepuszczalnym podłożu lub w odpowiednich pojemnikach, nie dłużej niż przez rok, łącznie przez wszystkich kolejnych posiadaczy tych odpadów.
7.	Komunalne osady ściekowe	Komunalne osady ściekowe, które trzeba wprowadzić do gruntu po przetransportowaniu na nieruchomość gruntową, gdzie mają być stosowane, wprowadza się nie później niż następnego dnia po ich przetransportowaniu zgodnie z rozporządzeniem ministra środowiska z 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych.

Wytyczne dotyczące magazynowania odpadów niebezpiecznych

Magazynowanie odpadów niebezpiecznych w ilości powyżej 1 Mg prowadzi się w wydzielonej strefie magazynowania odpadów niebezpiecznych. W strefie magazynowania odpadów niebezpiecznych dopuszcza się magazynowanie odpadów innych niż niebezpieczne.

Strefa magazynowania odpadów niebezpiecznych powinna być oznakowana w widocznym miejscu tablicą koloru białego o minimalnych wymiarach 400 mm szerokości i 250 mm wysokości, na której umieszcza się napis „ODPADY NIEBEZPIECZNE” naniesiony wielkimi literami koloru czarnego o wysokości minimum 35 mm i szerokości linii minimum 4 mm.

Gdzie umieścić oznakowanie

Oznakowanie umieszcza się w następujących miejscach:

- » w przypadku gdy strefę magazynowania odpadów niebezpiecznych stanowi budynek lub pomieszczenie wydzielone w budynku, oznakowanie umieszcza się na zewnątrz budynku lub wydzielonego pomieszczenia przy jego drzwiach wejściowych lub bramie wjazdowej;
- » w odniesieniu do miejsca wydzielonego w budynku oznakowanie umieszcza się w sposób widoczny obok miejsca magazynowania odpadów.

Oznakowanie powinno być czytelne i trwałe (odporne na warunki atmosferyczne). W przypadku umieszczania odpadów niebezpiecznych w opakowaniach, pojemnikach, kontenerach, zbiornikach lub workach o pojemności powyżej 5 litrów należy umieścić na wymienionych opakowaniach etykietę. Etykiety nie umieszcza się w przypadku wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę.

Zawartość etykiety

Etykieta ma wymiary minimum 150 mm szerokości i minimum 210 mm wysokości i zawiera:

- » napis „ODPADY NIEBEZPIECZNE”;
- » wskazanie: kodu i rodzaju magazynowanych odpadów, zawartości opakowania, pojemnika, kontenera, zbiornika lub worka, adresu miejsca magazynowania odpadów i daty rozpoczęcia ich magazynowania w danym miejscu;
- » (dodatkowo) branżowe oznaczenia.

Wymienione informacje są zamieszczane przez wytwórcę odpadów i aktualizowane przez każdego kolejnego posiadacza odpadów niezwłocznie po rozpoczęciu magazynowania odpadów w danym miejscu. Aktualizacja polega na wpisaniu kolejnego adresu miejsca magazynowania odpadów oraz daty rozpoczęcia magazynowania odpadów w danym miejscu lub umieszczeniu nowej etykiety zawierającej te informacje i pozostawieniu poprzedniej etykiety w widocznym miejscu. Etykieta powinna być czytelna i trwała.

Etykiety nie stosuje się do zakaźnych odpadów medycznych oraz zakaźnych odpadów weterynaryjnych.

Odpady niebezpieczne ciekłe wrażliwe na działanie temperatury powinny mieć zapewnioną odpowiednią ilość wolnej przestrzeni, aby zapobiegać pojawieniu się wycieków lub odkształceń opakowań, pojemników lub zbiorników w wyniku rozszerzania się cieczy z powodu zmiany wysokości temperatury.

Co grozi za magazynowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczony

Powszechnym problemem związanym z gospodarowaniem odpadami jest porzucanie odpadów niebezpiecznych w miejscach zagrażających bezpieczeństwu i środowisku.

Egzekwowanie przepisów dotyczących usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania jest nie lada wyzwaniem, a skuteczność tych działań — nadal niska. Dodatkową trudnością staje się ustalenie odpowiedzialnych za usunięcie odpadów i wyegzekwowanie tych obowiązków. Posiadacz odpadów jest zobowiązany do niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania. W przypadku gdy tego nie wykona i nie usunie odpadów z miejsca na ten cel nieprzeznaczony, wówczas wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydaje decyzję nakazującą posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów, wskazując termin i sposób wykonania tej decyzji. Decyzję nakazującą usunięcie odpadów wydaje się wobec wszystkich posiadaczy odpadów odpowiedzialnych za gospodarowanie odpadami. Posiadacze odpadów ponoszą solidarną odpowiedzialność za wykonanie decyzji.

Ustawa nakłada na organy administracji publicznej obowiązek usunięcia odpadów i właściwego ich zagospodarowania, w przypadku gdy wystąpi zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska. Posiadacz odpadów, który był odpowiedzialny za gospodarowanie tymi odpadami, będzie miał obowiązek zwrócić poniesione przez organ koszty w ciągu 14 dni. W przypadku braku zwrotu kosztów w terminie organ skorzysta z zabezpieczenia roszczeń. Organem, na którym ma spoczywać ten obowiązek, ma być wójt, burmistrz lub prezydent miasta. W przypadku terenów, którymi włada gmina, oraz terenów zamkniętych, organem właściwym będzie jednak regionalny dyrektor ochrony środowiska. W sytuacji, gdy obowiązek usunięcia odpadów jest skutkiem cofnięcia, uchylecia, stwierdzenia nieważności bądź wygaśnięcia decyzji związanej z gospodarką odpadami, właściwym organem będzie ten, który wydał taką decyzję.

Opłata podwyższona

Za magazynowanie odpadów bez wymaganej decyzji określającej sposób i miejsce magazynowania odpadów przewidziana jest opłata podwyższona w wysokości 0,05 jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą tonę odpadów i za każdą dobę składowania.

Za naruszenie warunków decyzji określającej miejsce i sposób magazynowania odpadów wymaganych przepisami ustawy o odpadach co do rodzaju i sposobów magazynowania odpadów wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza administracyjne kary pieniężne w wysokości 0,1 jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą dobę składowania.

Zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów – ważne informacje

Tak jak wspomnieliśmy na str. 1, magazynowanie odpadów może być prowadzone wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów. Podmioty, które chcą zbierać i przetwarzać odpady, muszą mieć na to zezwolenie. Gdzie i jaki wniosek należy złożyć?

Organem właściwym do wydania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów jest marszałek województwa, starosta lub na terenach zamkniętych – regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Podmioty gospodarujące odpadami zobowiązane do uzyskania zezwolenia na zbieranie, przetwarzanie, pozwolenia na wytwarzanie odpadów i pozwolenia zintegrowanego w zakresie określenia wymagań dotyczących zbierania lub przetwarzania odpadów zostały zobowiązane ustawą z 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (ustawa pożarowa) do złożenia wniosków o zmianę posiadanych decyzji w zakresie gospodarki odpadami. Termin złożenia wniosków minął 5 marca 2020 r. Jeżeli wniosek został złożony przed upływem ustawowego terminu, to decyzja w zakresie gospodarowania odpadami nie wygasła po upływie 5 marca 2020 r. Ustawa pożarowa wskazała także marszałka województwa jako właściwy organ do wydania zezwolenia na zbieranie odpadów, w przypadku gdy maksymalna łączna masa wszystkich rodzajów odpadów magazynowanych w ciągu roku przekracza 3 tys. Mg.

Powiększony zakres składanego wniosku

Zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawane jest na wniosek posiadacza odpadów. Oprócz miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzajów magazynowanych odpadów we wniosku powinny się znaleźć m.in. informacje dotyczące:

- 1) maksymalnej masy poszczególnych rodzajów odpadów i maksymalnej łącznej masy wszystkich rodzajów odpadów, które mogą być magazynowane w tym samym czasie oraz które mogą być magazynowane w ciągu roku;

- 2) największej masy odpadów, które mogłyby być magazynowane w tym samym czasie w instalacji, obiekcie budowlanym lub jego części;

- 3) całkowitej pojemności (wyrażonej w Mg) instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów.

Załączniki

Do wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów należy dołączyć m.in.:

- » zaświadczenia o niekaralności za przestępstwa przeciwko środowisku. W przypadku osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych obowiązek złożenia zaświadczeń o niekaralności obejmuje nie tylko członków zarządu, ale i wspólników;
- » operat przeciwpożarowy;
- » zabezpieczenie roszczeń na wypadek konieczności pokrycia kosztów wykonania zastępczego decyzji nakazującej usunięcie odpadów.

Sposób magazynowania odpadów oraz rodzaj magazynowanych odpadów jest określany przez właściwy organ w decyzji administracyjnej. W związku z tym występuje wiele rozbieżności w decyzjach dla tych samych rodzajów odpadów, ponieważ są ustanawiane różne wymagania, a w skrajnych przypadkach tych wymagań w ogóle się nie ustanawia, tylko ogólnie formułuje. Rozporządzenie dotyczące warunków magazynowania odpadów, które jest w fazie projektowania, będzie miało na celu ograniczenie pojawiających się nieprawidłowości, tak aby ograniczyć negatywny wpływ odpadów na środowisko.

Ustanowienie zabezpieczenia roszczeń – kolejny wymóg, z którym muszą się zmierzyć gospodarujący odpadami

Zabezpieczenie roszczeń ma na celu przeniesienie odpowiedzialności za porzucone odpady na tego, kto się tego czynu dopuścił.

Posiadacz odpadów zobowiązany do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub na przetwarzanie odpadów, z wyłączeniem zarządzającego składowiskiem odpadów, musi

ustanowić zabezpieczenie roszczeń w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania:

- 1) decyzji nakazującej posiadaczowi odpadów usunięcie

- odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania;
- 2) obowiązku usunięcia odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku na własny koszt w terminie wskazanym w decyzji w przypadku cofnięcia decyzji.

W przypadku gdy podmiot nie wywiąże się z decyzji o usunięciu odpadów z miejsca na ten cel nieprzeznaczonego i nie zwróci poniesionych przez właściwy organ kosztów działań polegających na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi, to środki z zabezpieczenia roszczeń zostaną przeznaczone na pokrycie tych kosztów.

Obowiązek ustanowienia zabezpieczenia roszczeń nie dotyczy:

- 1) odpadów obojętnych;
- 2) odpadów spełniających kryteria dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów obojętnych;
- 3) popiołów, żużli i gipsów oraz wydobytej w trakcie robót budowlanych niezanieczyszczonej gleby lub ziemi.

Jak obliczyć wysokość zabezpieczenia

Wysokość zabezpieczenia roszczeń oblicza się jako iloczyn największej masy odpadów, które mogłyby być magazynowane w instalacji, obiekcie budowlanym lub jego części bądź miejscu magazynowania odpadów, z uwzględnieniem wymiarów obiektu budowlanego lub jego części albo innego miejsca magazynowania odpadów, oraz stawki zabezpieczenia roszczeń. Wysokość stawek zabezpieczenia roszczeń została określona w rozporządzeniu ministra środowiska z 7 lutego 2019 r. w sprawie wysokości stawek zabezpieczenia roszczeń.

Wysokość zabezpieczenia roszczeń dla odzysku polegającego na wypełnianiu terenu niekorzystnie przekształconego oblicza się natomiast jako iloczyn masy odpadów przewidywanych do przetworzenia w okresie roku oraz stawki zabezpieczenia roszczeń w wysokości określonej dla magazynowanych odpadów. Jeżeli odpadom można przyporządkować więcej niż jedną stawkę zabezpieczenia roszczeń, przyjmuje się najwyższą spośród tych stawek. Najwyższa stawka zabezpieczenia roszczeń wynosi 1.500 zł i jest stosowana w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Dopuszczalne formy zabezpieczenia roszczeń

Zabezpieczenie roszczeń może mieć formę:

- 1) depozytu;
- 2) gwarancji bankowej;
- 3) gwarancji ubezpieczeniowej;
- 4) polisy ubezpieczeniowej.

W przypadku gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej gwarantem może być wyłącznie instytucja finansowa:

- 1) upoważniona do gwarantowania długu celnego;
- 2) mająca siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Bank lub zakład ubezpieczeniowy w przypadku niewywiązania się przez podmiot z ustawowych obowiązków uregulują

zobowiązania na rzecz organu prowadzącego egzekucję tych obowiązków.

Zabezpieczenie roszczeń mające formę depozytu jest wpłacane na odrębny rachunek bankowy wskazany przez organ właściwy do wydania zezwolenia na zbieranie odpadów lub na przetwarzanie odpadów. Posiadacz odpadów ma obowiązek wpłacić zabezpieczenie roszczeń w formie depozytu i poinformować organ wydający zezwolenie lub złożyć oryginały gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej w terminie 2 tygodni od doręczenia ostatecznego postanowienia.

Jak długo trzeba utrzymywać zabezpieczenie

Podmiot jest zobowiązany utrzymywać ustanowione zabezpieczenie roszczeń przez okres obowiązywania zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów i po zakończeniu obowiązywania zezwoleń, aż do momentu uzyskania decyzji o zwrocie zabezpieczenia. Takie rozwiązanie ma na celu zmniejszenie kosztów egzekucji administracyjnych ponoszonych przez Skarb Państwa w związku z usuwaniem skutków nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami.

W sytuacji gdy zabezpieczenie nie zostanie ustanowione lub zostało ustanowione w wysokości niższej niż wymagana, organ odmawia wydania stosownego zezwolenia albo cofa zezwolenie, jeśli zostało już wydane.

Kiedy nastąpi zwrot zabezpieczenia

Zwrot zabezpieczenia roszczeń w formie depozytu wraz z odsetkami lub zwrot gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej bądź polisy ubezpieczeniowej przez organ następuje na wniosek posiadacza odpadów, gdy:

- odmówił wydania zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów;
- zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów wygasło;
- posiadacz odpadów wykonał wszystkie obowiązki związane z usunięciem oraz zagospodarowaniem odpadów.

Załączniki

Do wniosku o zwrot zabezpieczenia roszczeń należy dołączyć:

- » decyzję o wygaszeniu zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów;
- » decyzję odmawiającą wydania zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów;
- » dowody, w tym dokumenty stosowane na potrzeby ewidencji odpadów, potwierdzające wykonanie przez posiadacza odpadów wszystkich obowiązków związanych z usunięciem oraz zagospodarowaniem odpadów.

W praktyce banki i zakłady ubezpieczeniowe stawiają wysokie wymagania podmiotom chcącym ustanowić zabezpieczenie roszczeń, do których należą m.in. odpowiedni obrót roczny lub miesięczny czy utrzymywanie stałego pułapu przychodów, co znacznie utrudnia wywiązanie się z ustawowych obowiązków.

Jak przechowywać substancje chemiczne

Informacje o tym, jak postępować z substancjami chemicznymi i jak je magazynować, znajdują się w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej. Gdzie jeszcze szukać informacji i jak się dostosować do przepisów?

W art. 21 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach określono, że wszystkie pojemniki i zbiorniki służące do przechowywania substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie oraz pojemniki i zbiorniki służące do pracy z tymi substancjami lub mieszaninami, rurociągi zawierające substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie lub służące do ich transportowania oraz miejsca, w których są składowane znaczące ilości substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie, powinny być należycie oznakowane, w tym opatrzone znakami ostrzegawczymi.

W akcie wykonawczym do przedmiotowej ustawy, tj. rozporządzeniu w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie, wskazano wprost, jakie oznakowania należy stosować na opakowaniach zawierających substancje niebezpieczne:

WAŻNE

Te znaki można wykorzystać do oznakowania magazynu lub miejsca substancji chemicznych.

Można także zastosować tabliczkę informacyjną jak poniżej:

Tutaj jest dowolność. Najważniejsze, aby z informacji jasno i wyraźnie wynikało, że dane miejsce jest magazynem substancji niebezpiecznych lub chemii.

Z polskich norm, którymi można się posłużyć w zakresie oznaczeń bezpieczeństwa, jest norma PN-N-ISO 7010:2012 Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa – Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.

W praktyce można znaleźć jeszcze więcej różnych zapisów dotyczących magazynowania substancji chemicznych, jak chociażby olejów odpadowych.

Pięć kwestii, które sprawdzi WIOŚ

Ogólnie przyjmuje się następujące zasady dotyczące magazynowania i przechowywania niebezpiecznych substancji chemicznych, które są także sprawdzane przez inspektorów WIOŚ:

- 1) przechowuje się na nieprzepuszczalnym gruncie, tak aby odcieki nie przedostawały się do środowiska gruntowo-wodnego – najczęściej stawia się je na betonowych posadzkach lub w specjalnych wannach lub na planekach;
- 2) zabezpiecza się je zadaszeniem – jednak nie chodzi tu tylko o zwykły dach, ale np. o plankę odprowadzającą wody opadowe poza miejsce, gdzie stoją beczki;
- 3) odległości od urządzeń kanalizacyjnych i studni – w zależności od strefy zagrożenia wybuchem, ale nie mniejsza niż 1 m;
- 4) zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych – najczęściej zamyka się magazyn, można go też wygrodzić siatką, i wywiesza się informację, że dostęp tylko dla osób upoważnionych;
- 5) wanna, w której stoją beczki, powinna mieć pojemność taką, aby wyciek z wszystkich beczek umożliwił swobodne magazynowanie cieczy, bez jej rozlewu do środowiska naturalnego.

Ogólne wymagania BHP

W dziale D „Prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych” rozporządzenia ministra pracy i polityki socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy omówiono szczegółowo warunki magazynowania, stosowania, przechowywania i transportu materiałów niebezpiecznych. W przepisach od § 94 do § 100 określono, że:

- 1) wszystkie materiały niebezpieczne należy przechowywać w miejscach i opakowaniach przeznaczonych do tego celu i odpowiednio oznakowanych;
- 2) pomieszczenia, aparatura, środki transportu, zbiorniki i opakowania, w których są stosowane, przemieszczane lub przechowywane materiały niebezpieczne powinny być odpowiednie do właściwości tych materiałów;
- 3) w czasie transportu, składowania i stosowania materiałów niebezpiecznych należy stosować odpowiednie środki ochrony zbiorowej i indywidualnej – chroniące pracowników przed szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem tych materiałów;
- 4) zbiorniki, naczynia i inne opakowania służące do przechowywania materiałów niebezpiecznych powinny być:
 - a) oznakowane w sposób określony w odrębnych przepisach,
 - b) wykonane z materiału niepowodującego niebezpiecznych reakcji chemicznych z ich zawartością i nieulegającego uszkodzeniu w wyniku działania znajdującego się w nich materiału niebezpiecznego,

- c) wytrzymałe i zabezpieczone przed uszkodzeniem z zewnątrz odpowiednio do warunków ich stosowania,
- d) odpowiednio szczelne i zabezpieczone przed wydostaniem się z nich niebezpiecznej zawartości lub dostaniem się do ich wnętrza innych substancji, które w kontakcie z ich zawartością mogą stworzyć stan zagrożenia,
- e) wypełnione w sposób zapewniający wolną przestrzeń odpowiednio do możliwości termicznego rozszerzania się cieczy w warunkach przechowywania, transportu i stosowania;

WAŻNE

Przechowywanie materiałów niebezpiecznych w pojemnikach i opakowaniach służących do środków spożywczych jest niedopuszczalne.

- 5) przy przechowywaniu ciekłego materiału niebezpiecznego w stałych zbiornikach należy:
 - a) stosować odpowiednie zabezpieczenia przed rozlewaniem i rozprzestrzenianiem się zawartości zbiornika w razie jego uszkodzenia, jak np. wanny, rynny, koryta, zbiorniki rezerwowe,
 - b) zapewnić urządzenie do bezpiecznego pomiaru ilości cieczy zawartej w zbiorniku,
 - c) uniemożliwić dostęp osób niepowołanych do miejsc, w których znajdują się zbiorniki.
- 6) pomieszczenia przeznaczone do składowania lub stosowania materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym lub wybuchowym oraz pomieszczenia, w których istnieje niebezpieczeństwo wydzielania się substancji sklasyfikowanych jako niebezpieczne, powinny być wyposażone w:
 - a) urządzenia zapewniające sygnalizację o zagrożeniach,
 - b) odpowiedni sprzęt i środki gaśnicze, środki neutralizujące, apteczki oraz odpowiednie środki ochrony zbiorowej i indywidualnej, stosownie do występujących zagrożeń;
- 7) sposób składowania i stosowania materiałów niebezpiecznych powinien zapewniać:
 - a) zachowanie temperatur, wilgotności i ochronę przed nasłonecznieniem stosownie do rodzaju materiałów niebezpiecznych i ich właściwości,
 - b) przestrzeganie ograniczeń dotyczących wspólnego składowania i stosowania materiałów,
 - c) ograniczenie ilości jednocześnie składowanych materiałów do ilości dopuszczalnej dla danego materiału i danego pomieszczenia,
 - d) przestrzeganie zasad rotacji z zachowaniem dopuszczalnego czasu składowania poszczególnych materiałów,
 - e) zachowanie dodatkowych wymagań specyficznych dla składowania materiałów i ich stosowania,
 - f) rozmieszczenie materiałów w sposób umożliwiający prowadzenie kontroli składowania i składowanych materiałów.

WAŻNE

W każdej firmie pracodawca jest odpowiedzialny za to, aby szczegółowe warunki składowania i stosowania materiałów niebezpiecznych były określone w instrukcjach ustalających

co najmniej wymagania wymienione powyżej oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych.

§ Podstawa prawna:

- » Ustawa z 14 grudnia 2020 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r. poz. 797 ze zm.).
- » Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.).
- » Ustawa z 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1592).
- » Ustawa z 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1895 ze zm.).
- » Ustawa z 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. z 2019 r. poz. 521 ze zm.).
- » Ustawa z 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.).
- » Ustawa z 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1225).
- » Rozporządzenie ministra środowiska z 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów (Dz.U. z 2019 r. poz. 1755).
- » Rozporządzenie ministra środowiska z 7 lutego 2019 r. w sprawie wysokości stawek zabezpieczenia roszczeń (Dz.U. z 2019 r. poz. 256).
- » Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 19 lutego 2020 r. w sprawie wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jakie mają spełniać obiekty budowlane lub ich części oraz inne miejsca przeznaczone do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 296).
- » Rozporządzenie ministra gospodarki z 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1694).
- » Rozporządzenie ministra zdrowia z 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. z 2017 r. poz. 1975).
- » Rozporządzenie ministra środowiska z 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 257).
- » Rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z 28 lipca 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. z 2005 r. nr 143, poz. 1206).
- » Rozporządzenie ministra środowiska z 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz.U. z 2013 r. poz. 122).
- » Rozporządzenie ministra klimatu z 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1742).

Małgorzata Hain-Kotowska
pracownik urzędu marszałkowskiego

Marta Deląg
specjalista ds. gospodarki odpadowej

Karolina Szewczyk-Cieślak
specjalista ds. ochrony środowiska,
prowadząca działalność doradczą